

II МІЖНАРОДНИЙ ПОДАТКОВИЙ КОНГРЕС

Збірник матеріалів

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

**УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
(ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ)**

II МІЖНАРОДНИЙ ПОДАТКОВИЙ КОНГРЕС

Збірник матеріалів

26 листопада 2021 р.

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

**Ірпінь
2021**

УДК 351.72:347.73:336.221.4(06)

ББК 65.261.41-18я431

Д 76

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Університету державної фіскальної служби України
(протокол № 14 від 23 листопада 2021 року)*

Редакційна колегія:

В. П. Унінець-Ходаківська, канд. екон. наук, доцент (голова); *М. О. Пижова*, канд. юрид. наук, (заступник голови); *В. Р. Біла*, д-р юрид. наук, доцент; *Л. А. Весельська*, канд. держ. упр. доцент; *А. Ю. Горбовий*, д-р техн. наук, професор; *В. В. Гурочкіна*, д-р екон. наук, доцент; *В. М. Краєвський*, д-р екон. наук, професор; *І. Й. Малінський*, канд. з фіз. виховання і спорту, професор; *М. В. Рябокінь*, канд. екон. наук, доцент; *В. В. Топчій*, д-р юрид. наук, професор; *О. А. Шевчук*, д-р юрид. наук, професор.

Д 76 **II Міжнародний податковий конгрес** [Електронне видання] : збірник матеріалів (м. Ірпінь, 26 листопада 2021 р.). – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 1298 с. – PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.
ISBN 978-966-337-653-0

Збірник містить матеріали II Міжнародного податкового конгресу, що відбувся 26 листопада 2021 року на базі Університету державної фіскальної служби України (Державного податкового університету).

Публікації відображають напрями та результати наукових досліджень, присвячених таким актуальним питанням, як трансформації фіскальної політики в умовах євроінтеграції, розвитку державного фінансового контролю в контексті економічної безпеки країни, діджиталізації та глобалізації у сфері оподаткування, економічним реаліям та перспективам розвитку податкової та митної політики України, податковим драйверам модернізації публічних фінансів в Україні, сервісно-контрольним трендам розвитку обліково-аналітичних систем, організаційним та правовим засадам забезпечення економічної безпеки, правовому забезпеченню державної фіскальної політики, пріоритетам сталого розвитку України в контексті соціально-гуманітарних аспектів, профілактиці професійних захворювань фахівців фіскальних органів тощо.

Видання розраховане на науковців і здобувачів освітніх чи наукових ступенів у галузі економіки та права, а також фахівців-практиків, які цікавляться окресленою проблематикою.

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів.

УДК 351.72:347.73:336.221.4(06)

ББК 65.261.41-18я431

ISBN 978-966-337-653-0

© Університет державної фіскальної служби України, 2021

УДК 336.025

Наталія Внукова,
*д-р екон. наук, професор,
професор кафедри банківської справи і фінансових послуг,
ХНЕУ імені Семена Кузнеця*

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА РІВНЯ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ ТЕМОЮ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ І ПОДАТКІВ ІНСТРУМЕНТАМИ GOOGLE

У дослідженні визначено актуальність посилення уваги до фінансового моніторингу з урахуванням нового антилегалізаційного законодавства, здійснено порівняльну оцінку рівня пошукових запитів тем фінансового моніторингу і податків в Україні за останній рік, встановлено, що зацікавленість темами за регіонами є значимою, але переважає суттєво тема податків, вирізнено пусті регіональні зони щодо відсутності або низького рівня зацікавленості у темі фінансового моніторингу, що потребує додаткової інформаційної та аналітичної роботи.

Ключові слова: *фінансовий моніторинг, податки, регіон, пошукова система Google Trends.*

Nataliya Vnukova,
*Dr. econ. Sciences, Professor,
Professor of Banking and Financial Services,
Simon Kuznets KhNUE, Kharkiv*

COMPARATIVE ASSESSMENT OF THE LEVEL OF INTEREST IN THE TOPIC OF FINANCIAL MONITORING AND TAXING WITH GOOGLE TOOLS

The study the relevance of increasing attention to financial monitoring was identified, taking into account the new anti-legalization legislation, the level of search queries on financial monitoring and taxes in Ukraine over the past year was compared. The interest in regional topics is significant regarding

the lack or low level of interest in the topic of financial monitoring, which requires additional information and analytical work was founded.

Keywords: *financial monitoring, taxes, region, Google Trends search engine.*

Актуальність. Запровадження після прийняття 2019 року нового антилегалізаційного Закону [5] вплинуло на зміни у фіскальній та податковій політиці щодо фінансового контролю за дією суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Особливістю цього Закону є запровадження міжнародних стандартів ФАТФ, зокрема, ризик-орієнтованого підходу та посилення заходів впливу [3]. За цих перетворень аналіз статистики пошукових запитів обізнаності зацікавлених осіб набуває актуальності для вивчення рівня сприйняття антилегалізаційних змін [4]. Google висуває відмінні інструменти, які використовуються фахівцями в різних сферах, наприклад, Google Trends [7] для аналізу маркетингової інформації [6], розвитку кредитування [6], а також при оцінці зацікавленості темою інновацій [8] та цифровою економікою [2].

Мета дослідження – визначення рівня зацікавленості темою фінансового моніторингу порівняно з темою податків серед користувачів Google.

Матеріали та методи. Для визначення зацікавленості темою фінансового моніторингу як одного із сучасних інструментів фінансового контролю держави та запобігання одержанню доходів злочинним шляхом, зокрема, через ухилення від сплати податків використано пошуковий інструмент Google Trends. Цей сервіс дозволяє визначити інтереси цільових груп, наприклад, які бажають взаємодіяти, відстежити тренди, несприйнятливі події, а також дізнатися кількість запитів в Google з різних регіонів за певними термінами [7], зокрема, у даному дослідженні – це «фінансовий моніторинг» та «податки» українською мовою. Визначення рівня пошукових запитів відбувалось у категорії «Україна» у часовому періоді весь рік на дату запиту (30 жовтня 2021 року). Популярність запитів оцінювалась відносно загального числа запитів в Google, зокрема, із визначенням регіону за виділений час.

Результати та обговорення. Встановлено, що цікавість до тем фінансового моніторингу та податків є відмінною за рівнем, остання у

Панель 2. Розвиток державного фінансового контролю в контексті економічної безпеки країни

12 разів вища за фінансовий моніторинг, і має більшу амплітуду коливань. Розгляд домінант поведінки зацікавлених сторін, різних груп стейкхолдерів, аналіз пошуків за регіонами країни дозволяє підсумувати, що всі користувачі мають інтерес до цих тем. Щодо теми фінансового моніторингу вона є значимою, але не за всіма регіонами, тоді, як тема податків займає значиме місце по всій території України. Щодо зацікавленості одночасно двома темами в лідери вийшли місто Київ та Дніпропетровська область (співвідношення фінансового моніторингу і податків 13 до 87 %), далі виділено Запорізьку та Харківську області відповідно співвідношення (12 на 88 %, та 9 на 91 %). Щодо Львівської, Вінницької, Житомирської, Одеської цікавість до теми фінансового моніторингу складає 4–5 %, всі інші області менше 1 %. Все це свідчить про те, що обізнаність мешканців і інституцій цих областей може бути недостатньою і вимагає проведення певної інформаційної політики щодо актуалізації положень нового антилегалізаційного законодавства, зокрема, в частині дій податкових органів.

Якщо поглянути на карту розподілу запитів за регіонами України щодо фінансового моніторингу, то чітко відзначається три пояси: західний, центральний і східний. Між тим проміжні області між цими поясами є пасивними щодо підвищення власної обізнаності з цього питання. Наступним кроком дослідження може бути визначення рівня повідомлень від суб'єктів первинного фінансового моніторингу цих областей щодо підозр у відмиванні коштів та рівня фінансового контролю за їх діяльністю.

Висновки. Державний фінансовий контроль у контексті економічної безпеки країни потребує подальшого розвитку та удосконалення. Однією з його складових є перетворення, які відбуваються у системі фінансового моніторингу після прийняття нового антилегалізаційного законодавства, де певну відповідальність щодо запобігання та протидії легалізації доходів покладено на податкові органи. Для підвищення ефективності їх взаємодії із суб'єктами первинного фінансового моніторингу проведено порівняльне оцінювання засобами пошукової системи Google Trends стану зацікавленості темами фінансового моніторингу і податків у регіонах України за останній рік, що показало суттєвий попит на інформацію щодо податків відносно фінансового моніторингу, а також відзначено відмінності у кількості пошукових запитів по регіонах. Встановлено дві

пусті зони з декількох областей між трьома поясами (західний, центральний і східний) щодо наявності пошуків цієї тематики, що потребує додаткової інформаційної та аналітичної роботи із зацікавленими особами для підвищення рівня обізнаності з цими темами для посилення відповідальності за виконання фінансових та інших норм, зокрема, антилегалізаційного законодавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богданова С. Ю. и др. Анализ маркетинговой информации на основе инструментария публичного web-приложения Google Trends. *Управление экономическими системами: электрон. науч. журн.* 2017. № 4. С. 1–9. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/analiz-marketingovoy-informatsii-na-osnove-instrumentariya-publichnogo-webprilozheniya-google-trends>
2. Внукова Н. М. Управління взаємодією суб'єктів господарювання у цифровій економіці. *Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей III міжнар. наук.-практ. конф., 6-7 квіт. 2021 р.: тези допов.* Мукачєво: МДУ, 2021. С.157–159.
3. Внукова, Н. Н. Риск-ориентированный подход в борьбе с отмыванием средств и финансированием терроризма в законодательстве Украины в соответствии с международными стандартами. *Борьба с преступностью: теория и практика: тезисы докладов VIII Международной научно-практической конференции (Могилев, 23 апреля 2020 года).* Могилев: Могилев. институт МВД, 2020. С. 33–36.
4. Любовець Г. В. Пошукові системи в мережах Інтернету. *Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка.* 2015. Вип. 50. С. 202–210. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpviknu_2015_50_35
5. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2020, № 25, ст. 171.
6. Burdeau E., Kintzler E. Оценка использования Google Trends для прогнозирования развития кредитования. URL:http://www.cisstat.com/BigData/CISBigData_11_rus%20IKIburdeau_kintzlergoogletrendsisi_wsc_2017.pdf

**Панель 2. Розвиток державного фінансового контролю
в контексті економічної безпеки країни**

7. Google Trends – руководство как пользоваться. URL: <https://www.unisender.com/ru/blog/sovety/google-trends/>

8. Kliuiev O., Vnukova N., Hlibko S., N. Brynza, Davydenko D. Estimation of the Level of Interest and Modeling of the Topic of Innovation Through Search in Google In: *Proceedings of the 4th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems*, 23-24 April, COLINS 2020. Pp. 523-535. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/23306/1/O.%20Kliuiev2c%20N.%20Vnukova%2c%20S.%20H>